

Õnne valem

„Ära püüa saada edukaks. Pigem püüa saada väärtuslikuks.“

See Albert Einsteini mõttetera võiks iseloomustada kooli lõpetajat, kes kahe-kolme aasta jooksul on omandanud hulganisti teadmisi ja oskusi. Kuidas need tarkused enda jaoks kõige väärtuslikumaks muuta, on edaspidi igaühe enda teha.

Juunikuu on koolis aasta üks tegusamatest perioodidest. Õppeaasta lõpeb, eksamid ootavad, „paanikaosakond“ töötab täiel tuuril... „Mis mul veel vastata on? Kas hinded on välja pandud? Miks kõiki töid ei ole veel esitatud? Mis ajaks tuleb hinded välja panna? Ma pole saanud tagasisidet! Millal on eksamitele lubamine?“

Kas tuleb tuttav ette?

Kuuleme igapäevaselt üha tihedamini väljendeid „mul ei ole üldse aega“ või „nii kiire on“. Nendest väljenditest on saanud meie enesekaitse – miks me kõike ei jõua, mida oleme endale eesmärgiks seadnud ja vahel ka ei taha jõuda. Kohati tundub, et lihtsam on alla anda ja loobuda.

Kas ma jõuan kõik õigeaegselt tehtud? Uskuge – jõuab. Alati jõuab, kui veidigi tahta ja enda aega planeerida. Meie tänased lõpetajad on tahtnud. On tahtnud jõuda enda valitud eriala lõpuaktusele. On leidnud selleks aja.

Ja see lõpuexamiärevus...

- Aednikud leidsid erialatestis üles kõik õiged vastused, õpitud taimed

Lõpetavate erialade ühistöö: aednikud kasvasid lilled, floristid tegid seaded, maastikuehitajad meisterdasid pingi ja tekstiilkäsitöö kaunistas vaibaga

tulid ka eksamil tuttavad ette, kuigi eksamihommikul tundus võilillgi võõras, ja õiged töövõtted praktises osas olid käe sees nagu iseenesest.

- Floristidel oli silma ja kätt ka eksamiärevuses lilled ning värvid kokku sobitada põnevateks spiraalkimpudeks.
- Maastikuehitajad lugesid plaanilt välja kogu olulise info, et eksamitöö õigesti teostada, ja kasutasid töö valmimiseks päeva lõpuks ära oma viimsed jõuvarud.
- Tekstiilkäsitöö eriala lõpetajad realiseerisid sajad töötunnid imelisteks lõputöödeks.

Tanel Padar küsib oma laulus „Õnne valem“:

„Millises raamatust kirjas, kus ridade vahel, kuidas leida kaosest õnne valemit...“

Aianduskooli lõpetaja teab, millisest raamatust ja milliste ridade vahelt oma õige erialaõnn üles leida!

Soovin kõikidele lõpetajatele edu ja rõõmu valitud erialal!

Õnnitlused õpetajatele õigesti ja hästi jagatud teadmiste eest!

Õnnitlused lõpetajate peredele! Nüüd on peres üks lõputunnistus rohkem!

Karin Kask, sessioonõppe juhataja

Foto: K. Toom

Mis tehtud ...

18.5	Noor Aednik 2018
26.5	Hea Kooli Päev
31.5	Floristi päev
7.6	Keskonnapäev
29.6	Lõpuaktus

... mis teoksil

	Uute õpilaste vastuvõtt
4.–5.7	Uute õpilaste sisseastumisvestlused
27.8	Uue õppeaasta algus Head suvepuhkust!

TÄNASES LEHES: Lõputiitrid! Tantsides läbi elu! Sõprus on mängus! Vesikas & Fofkin panid kasvuhoones „Näpud mulda“! Mürk- ja ravimtaimed loodusfestivalil! Vett, andke mulle vett! Pukk lossipargis! ... ja palju muud huvitavat!!!

Räpina Aianduskooli lõpetajad 2018

Statsionaarne õpe

Maastikuehituse eriala

ME15-41-K

1. Jekaterina Gusseva
2. Rebecka Herzmann
3. Alexandra Kibuvits
4. Jürgen Korotejev-Piir
5. Indrek Lillenberg
6. Karolin Lood
7. Nataliia Magerramova
8. Häly Raidla

ME16-42-K

1. Mihkel Muld
2. Ragne Nazimov
3. Riimo Rogenbaum
4. Kersti Sagim

Nooremaedniku eriala

AN17-31-K

1. Kalmer Kallin
2. Mindi Kuustemäe
3. Liisa Piirisalu
4. Robert Puusaar

AN17-31-Ki

1. Egor Fedotov
2. Uljana Jermolajeva
3. Irina Kalinkina
4. Viktor Serebrjakov
5. Irina Serebrjakova **KIITUS**
6. Mikhail Starikov

Aedniku eriala

AE15-41-K

1. Egert Aug
2. Mireja Hilksa
3. Raido Kärtmann
4. Jaano Oras
5. Karl Jürgen Porro
6. Indrek Saar

AE16-42-K

1. Silver Merevoo
2. Tuuli Geetsia Tšaškin
3. Vivian Viimne

Floristika eriala

FL15-41-K

1. Kärt Ilm
2. Helena Jõers
3. Loore-Ly Mahla
4. Darina Plyushko
5. Svetlana Varfolomejeva

FL16-42-K

1. Tuuli Matikainen
2. Elizaveta Nazarova
3. Kelli Piholaan

Floristika eriala

FL16-42-M

1. Evelin Kaaristo
2. Lea Kurvits
3. Maarja Lipp
4. Merle Meriküll
5. Birgit Mets
6. Piret Michelson
7. Kristiina Pihelgas
8. Katrin Piik
9. Kaja Rasmann
10. Aylen Soondra
11. Kristina Suzi
12. Laima Šinkonyte
13. Anu Uibo
14. Kristiina Vaardt

Tekstiilitöö eriala

TK15-42-M1

1. Külli Alliksoo **KIITUS**
2. Tiina Hallimäe **KIITUS**
3. Kadri Kangur **KIITUS**
4. Piret Kiik **KIITUS**
5. Eve Kivi **KIITUS**
6. Kristiina Mõttus **KIITUS**
7. Lemmi Orav **KIITUS**

TK15-42-M2

1. Kaidy Burm **KIITUS**
2. Helena Hendrikson
3. Katrin Kolnes **KIITUS**
4. Ragne Lindström **KIITUS**
5. Piret Maidre **KIITUS**
6. Mailis Meritee
7. Siiri Mägi **KIITUS**
8. Maarja Vaikre **KIITUS**

Mittestatsionaarne õpe

Maastikuehituse eriala

ME16-42-M1

1. Eero Ehandi
2. Hendo Kidron
3. Haidee Kivimägi
4. Anna Liis Liiv
5. Ingrid Liivak
6. Külli Lokk
7. Olga Looga
8. Aiki Martinson
9. Kadri Poolak
10. Inga Tikk
11. Liisi Tobre

ME16-42-M2

1. Keidi Alev
2. Mare Andresen
3. Lisett Barbo
4. Gregor Galeis
5. Tea Ilves
6. Marina Jürisson
7. Marianne Lumera
8. Mirja Mehine
9. Marju Metsman
10. Mai Palmipuu
11. Henli Pindmaa
12. Kati Pöld
13. Lauri Riive
14. Tauri Tiirmaa

Aianduse eriala

AE16-42-M1

1. Elina Adamson
2. Helle Alliksoo
3. Tiia Johanson
4. Reelika Jäädmaa
5. Merike Kase **KIITUS**
6. Pille Kitsing
7. Heddy Kivine
8. Marika Kuulmata
9. Kai Lauk
10. Kairi Luik
11. Tea Lüüsi
12. Mirjam Nikolai
13. Aigor Paas
14. Nele Ploomipuu
15. Margit Saar
16. Gerli Saaresalu
17. Kaia Silm
18. Kertu Sirel
19. Mairi Soosalu
20. Veste Vapper

Aianduse eriala

AE16-42-M2

1. Margit Adamson
2. Mariliis Hermlin
3. Lilian Justus
4. Liina Jõgimaa
5. Merit Kotsar
6. Christy Laansalu
7. Tiina Libek
8. Kairit Lilbok
9. Alice Läänson **KIITUS**
10. Ave Maamägi
11. Käty Saare **KIITUS**
12. Haldi Seger
13. Annika Sulkinoja
14. Gerda Šein
15. Terje Väärtmaa

Lõpuaktus Maarja Külas

21. juunil toimus Maarja Külas lõpuaktus, mille käigus saatsime laia maailma meie kolmanda kursuse kutseõppurid Raimo Kilp, Martti Kivilaht, Jörgeen Lübek, Mihkel Peterson, Jaanek Sutt, Delis Tamm ja Monika Vassiljev.

Aktuse alguses esitas esimese kursuse lõpetaja ajakohase muusikapala „Final Countdown“ ansambli Europe loomingu, pärast mida kõlas riigihümn. Direktor Kalle Toom mainis oma kõnes, et sarnane elamus – rokipalast riigihümnini või siis vastupidi – tabas teda mõni aeg tagasi ka Deep Purple'i kontserdil, mõjudes sarnaselt värskendavalt. Õppejuht Huko Laanoja peatus kahel olulisel asjal – naljal ja naerul, mis raske töö kõrval on saatnud lõpetajate igapäevast õppimist õpperühmas kursusejuhendaja Reelika Koit'i juhendamisel.

Aktusel tänati Maarja Küla rehabilitatsioonimeeskonna liikmeid ning teisi õpperühmaga seotud olnud isikuid. Suure aplausi pälvis Taevaskoja puhkekeskuse töötaja Rein, kes rääkis oma kolme aasta pikkusest kogemusest selle kursuse rahvaga, eriti Mihklist ja Jörgeenist, kes tal tihti pärast kooli abis käisid heakorratoid tegemas.

Möödunud õppeaasta oli kindlasti paljudele meeldejääv selle poolest, et üha enam nn suure kooli õpilasi leidis tee meie külla. Margarita Baranova Hantõ-Mansiiskist läbis meil ka pikema praktika. Ootame ka tuleval aastal aiandus-

Maarja Küla lõpetajad ja õpetaja Reelika

kooli õpilasi meie praktikabaasi võimalusi kasutama ning ärgitame üha rohkem õpetajaid ja õpilasi ühinema meie uue projekti, seni veel kokkuleppelist nimetust „Tükk tühja maad e blank space“ kandva tegevustega. Viimase raames plaanime Maarja Küla uutele maadele luua mitmeti ka Rápina Aianduskooli ühe visiitkaartidest, mis tulevikus rahvast ligi tõmbab ja ehk ka aianduse teele juhatab. Tükist tühjast maast kirjutame kindlasti pikemalt ságiseses koolilehes.

Allan Roosileht on öelnud: „Hull aeg nõuab segaseid inimesi.“ Meie oma õpperühmas loodame, et erivajaduste-

ga kutseõppurite lisandumine kooliperedesse üle Eesti muutub iga-aastaselt üha tavalisemaks ning selline „hull aeg“ saab ükskord läbi, kus tuleb seista oma õpilaskontingendi õiguste eest õppimisele. Rápina Aianduskool koos varalahkunud Vana-Antsla kutsekesk-kooli, Kopli Ametikooli, Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskooli, Võrumaa Kutsehariduskeskuse ja Astangu Kutse-rehabilitatsioonikeskusega on selles vallas toimunud teenäitajatena.

Huko Laanoja,
Maarja Küla õppegrupi õppejuht

Foto: A. Niinemägi

Kutseõppe valikuaasta pilootprojekt

Oktoobrist 2017 kuni juunini 2018 osalesid seitse puudega noort kutseõppe valikuaasta pilootprojektis. Projekti eesmärgiks oli kutseõppe ja õpikeskonnaga kohanemine, toimetuleku arendamine ning valmisolek õpingute alustamiseks Maarja Küla õpperühmas abiaedniku erialal või siirdumine tööturul kaitstud tööle. Projektiga alustades võtsime motoks: ma usun endasse ja tahan ise hakkama saada. Projekti baaskooliks oli Urvaste Kool.

Õpilasi toilitustati tasuta neli korda päevas, võimaldati tasuta õppevahendid ja -materjalid, transport kooli ja kodu vahel, esmased hügieenivahendid ning osaliselt ka tööriided ja -kindad.

Lisaks õppetöole toimus kaheksa õppekäiku aiandusega seotud ettevõtetesse, muuseumide külastused, kohtumised erinevate elualade inimestega. Tegime koostööd Töötukassa, Raja-leidja ja Sotsiaalkindlustusametiga.

Projekti käigus valmisid karjääriplaanid ja CV-d. Õpilaste teadmisi hinnati HAMET testiga.

Projekt täitis oma eesmärgi ja loodame uuel õppeaastal jätkata uute õpilastega.

Ülvi Kasak,
Maarja Küla õpperühma õpetaja

Foto: I. Sergejev

Õpilased Tamme-Lauri tamme all

Floristid lõpusirgel

Meie, floristika kursuse õpilased, alustasime kooliteed aastal 2015. Kooli tultes olime võõrad, ei tundnud üksteist. Läbi koos veedetud vaba aja ja erialatundide hakkasime kiiresti sõbru-

nema. Tõenäoliselt liitis meid ka ühise lamus elamine.

Saame omavahel hästi läbi, suudame teha edukat koostööd. Oleme küll ise-

teadlikud, aga samas abivalmid. Igalühel meist on lilleseades välja kujunenud oma käekiri.

Loore-Ly Mahla, FL15-41K

Kärt on hea suhtleja ja tore tüdruk. Vahel siiski tagasihoidlik, näiteks klassi ees töö esitlemisel. Temaga saab palju nalja ja lõbus on koostööd teha.

Pille on iseloomult vaikne ja rahulik. Natuke tagasihoidlik, aga kui on vaja midagi teha, siis ei löö ta araks. Pille on abivalmis ja asjalik kursusekaaslane.

Helenale meeldib tihti teha lilleseadeid ja kimpe omamoodi, vahel ka sürrealistlikke. Kui tunnis on antud vabamad käed, siis tema tööd paistavad enim silma. Helenal on omamoodi mõttemaailm ja ta on suhtlemisel avatud.

Darina teeb kauneid ja hea kompositsiooniga lilleseadeid. Usun, et talle väga sobib floristika eriala. Kimpude tegemisel ei tule temal ideedest puudu. Darina on lahke ja abivalmis.

Svetlana teeb kauneid ja mõnusaid lilleseadeid ning kimpe. Ta on enesekindel, lõbus ja naerab palju.

Loore-Ly on väga loominguline. Tema suureks huviks on fotograafia, kindlasti paljud on näinud tema kauneid fotosid. Ta on hea suhtleja, sõbralik ja abivalmis. Loore-Ly on osalenud ja kaasa löönud peaaegu kõigil kooli üritustel, olgu tegemist matka, mälumängu, sügis- või jõulupeoga. (Loore-Ly kohta kirjutas kursusejuhataja Irma Samoldina)

Räpina Aianduskool – oluline etapp minu elus!

Saabusin aianduskooli õppima aastal 2013 ja poleks siis aianudki, et omandan Räpina Aianduskoolis kaks eriala – aianduse ja maastikuehituse. See kool on mind viis aastat kasvatanud ja andnud tulevikule korraliku väetise. Tulevik on hetkel veel segane, kuid teatud visioonid on tekkinud.

Miks ma pärast aiandust maastikuehi-

tust õppima hakkasin? Aianduses sai palju tootmist õpitud, samas tundsin puudust kujunduslikust poolest ja neid kahte eriala on hea omavahel kombineerida.

Aianduskool andis mulle idee, mõtte ja valikuvõimalused ning üpriski tugeva põhja, et tulevikku kujundada. Ma olen selle eest ääretult tänulik.

Aitäh kõikidele õpetajatele, kes püüdlikult on õpetanud. Erilised tänud suunaksin Tiina Länkurile, Aivar Parksepale, Anu Käärile ja Tairi Albertile.

Mul on olnud toredad kursusekaaslased, head õppimisvõimalused ja saan siit lahkuda suure teadmistepagasiga.

Ragne Nazimov, ME16-42-K

Lõputiitrid

Uskumatu mõelda, aga ongi otsakorral need kaks aastat Räpina Aianduskoolis. Kõik sai alguse lillepeenra rajamise mitteoskamisest, ent nüüd olen jõudnud aiaplaani koostamisest veesilma rajamiseni. Minu puhul peab küll paika ütlus, et annad sõrme, aga võtab terve käe, kuna olen leidnud siin koolis õppides oma erialase kutsumuse ja suuna mida jätkata. Ega veel ei tea, kus ja mis mind ees ootab, aga no... kes seda ikka teab, kuid vähemalt tean, kuhu olen teel.

Aianduskool on andnud mulle palju teadmisi eelkõige aianduse ja maastikuehituse vallas ning olen õppinud rohkem iseseisvust ja oma soove realiseerima. Lisaks olen avastanud endas oskusi ja huvialasid, millega ka edasises elus võiks tegeleda.

Loodan, et olen ise ka midagi aianduskooli heaks teinud ning midagi oma tegevusega saavutanud ja paremaks muutnud.

Veel olen leidnud siit toredad klassikaaslased ja sõbrad, kellega loodan ka edaspidi mõnel "töömaal" kohtuda.

Soovin siiajäävatele õpilastele ja uutele tulijatele palju edu, kordaminekuid ja

oma unistuste täitumist.

Ikka päikest soovides,

Kersti Sagim, ME16-42-K

Fotod: I. Tammeaid

Mihkel, Riimo, Kersti ja Ragne – ME16-42-K

Hea Kooli Päev

Laupäeval, 26. mail toimus esmakordselt aianduskoolis Hea Kooli Päev, mille raames oli avatud kasvuhoonekohvik. Päev oli kaunis ja päikseline. Meid külastas sadu inimesi nii Räpinast kui ka kaugemalt. Kuulsime oma kohviku kohta palju kiidusõnu. Mitmed küsisid, kas me seda terveks suveks ei tahaks avatuks jätta.

Suur menu saatis ka töötube (floristidelt lilledest ehted, Toivolt taimeteede maitsemine, Önnelt mürgiste taimede tundmine). Taimede müük läks samuti erakordselt edukalt.

Meie kohviku tegi eriti toredaks see, et kohvik sündis erialade õpilaste/õpetajate/töötajate koostöönä. Väga paljud andsid oma panuse ja tulemus oli muljetavaldav. Siinkohal ei hakka

Kohviku külastajad nautimas aianduskooli uut promolugu „Näpud mulda“

ma kõiki asjaosalisi eraldi nimetama, kuna nimekiri saaks väga pikk ningardan, et keegi tubli inimene jääb märkimata. Ütlen lihtsalt – SUUR AITÄH, et

aitasite esimest kasvuhoonekohvikut teoks teha ning kinnitada nii endale kui ka teistele, et meie olemegi Hea Kool!

Lüüli Kiik, infospetsialist

Floristihakatiste nupukesed

2016. aastal otsustasid 36 inimest, et aeg muutusteks oma elus on küps. Nii suurteks muutusteks, et otsustati saata

sooviavaldus, motivatsioonikiri ja CV Räpina Aianduskooli floristika eriala vastuvõtukomisjonile. Tundus, et esma-

pilgul olime täitsa sobivad ja jäime sõelale. Tulevik pidi selgust tooma, kas ja kuidas me hakkama saame.

Kaja Rasmann, FL16-42-M

Foto: K. Rasmann, K. Vaardt

Esimesed sessid möödusid lennates, tegelikult terve see kaks aastat kadus kiirelt nagu vikerkaar pärast päikest ja vihma. Kokku tulnud seltskond oli kirju. Oli neid, kes juba lilleseadmisega tutvusteinud ja poeski kogemusi kogunud. Samas piisavalt neidki, kelle jaoks oli see täitsa uus ala ja väljakutse. Kõige vahvamad olid need, kes vaimustussid lilleilust ja hõljust pilvedes: „Kui ilus töö on ikka floristil, kogu aeg lilledest ümbritsetud”. Selteni polnud ju veel jõutud, et kraabid lõpmata tundeid koristada. Kühvel ja hari on edaspidi tööalaselt floristi lahutamatud kaaslased.

Karm reaalsus ei lasknud kaua oodata. Kodutööd, mis meie õlgadele laoti niisid nii mõnelgi jalad alt. Radiaalsete varreasetusega lillekimbud olid ka väljakutse ja tihti valutasi käed kuuseokstest. Üks mis selge: ilus töö, see floristi töö.

Õpetaja **Pille Peterson** on olnud meile teenäitaja ja eeskuju. Usume, et radiaalsete varreasetusega lilleseade tegemise oskus on omandatud – vist ehk. Õpetaja Pille pani ikka ja jälle meid endasse uskuma, toetavalt ja tunustavalt.

Müümine ja juhtimine võib tore olla ja õpetaja **Anu Seim** ka. Kuid seda ainult selle hetkeni, kuni sa pole kodutööde all looka vajunud.

Seik päriselust. Õpetaja **Leili Alaoja-Rein** tunniks oli vaja valmis teha igihaljaste okstega kaetud pärg. Kui korralikud teeksid kodus, siis lõbusam on teha seda koos ja ühiselamus. Kõik on hästi seni, kuni materjal otsa saab ja pärg veel pooleli. Prügikotid kaasa ja Räpina metsadesse okstelahile. Kell üks öösel oli reidil Räpina politsei, kes nõudis juhilube ja nende puudumisel isikukoodi. Kiiruga olid need pisiasjad maha ununenud, sest olulised on oksatangid ja kilekott. Suures ärevuses ei tahtnud isikukood kuidagi juhil meenuda, pigem meenusid mustad kilekotid pagasiruumis. Hiljem kohtas politsei sama autot metsa ääres ja nägi naisi kilekottidega toimetamas. Õnneks oli neil vist mujal rohkem tööd ja toimetamisi. Teine variant: nad on sellise vaatepildiga Räpinas harjunud.

Vaadates õpetaja **Marek Jakobit**, kes teeb klassi ees lilleseadet nii, et isegi lilleprügi kukub etteantud kohta, leiad end mõttelt, kuidas see võimalik on. Aga näed – on. Meil on veel palju õppida, et sinnani jõuda.

Õpetaja **Uno Minka** lemmiklause oli „Töö kiirelt ja korralikult”. Vähemalt töökaitse probleemide puhul võime kindlad olla, kellelt saab abi. Telefoninumbergi olemas, kuhu vajadusel helistada.

Eriliselt üllatas ladina keele õpetaja **Ave Teesalu**. Tema pani ennast kuulama isegi meid, teadagi lobisemishimulisi täiskasvanuid. Tagasiside töödele igapähele eraldi, see puudutas meid kõiki. Tema jääb meelde, kui haldjas klassi ees.

Indrek Kaeli – õppejõud ja ikebana professor. Vahel tekkis küsimus, kas me oleme täiesti lootusetud, või lootus sureb meie puhul viimasena. Kõik, millest me aru ei saanud, oli meie jaoks „uued suunad”. Õpetaja Kaelil polnud probleemi su šedööver lihtsalt karmikäeliselt pihuks-põrmuks teha. Juba tema möödumine, põgus pilk su kätetööle ja tundsid vahel ennast nagu nn kükitaav mannatera.

Üks meie seast on õnnelik, et pole õp Kaeli tunnis saanud hinnat kaks. Õpilane ise arvab, et ehk koer Juliuse paitamine aitab sellele kaasa. On ju ennegi täheldatud seda, et kõigepealt tuleb võita kas laste või loomade südamed. Siinkohal peab mainima, et Julius on meie kõigi lemmik.

Mis me siit koolist endaga kaasa viime?

Kindlasti õpetaja Mareki slängi: „Mis need trussikud siin paistavad”, õpetaja Kaeli väljendi „väljaheited kimbust”. Teadmise, et Oasis on firma ja toode on plastvaht. Nahklehte pole olemas, on rumoora. Mälupildi, kus õpetaja Leili Alaoja-Rein raputab sinu hoole ja armastusega tehtud matuseseadet ja sealt lendavad lilled välja. „Ilmselt ikka tuleks see naine viivitamatult vahistada” tundsin sel hetkel. Õnneks on õpetaja Leilil väga hea huumorimeel ja tema elurõõm on usku matu. Täna teame, et see raputamine karastas meid, sest lõputöö on just plastvahtu tehtud matuseseade.

Floristid on ikka ilusad floristipõllul, kleitide ja seelikutega. Veel parem valgete kingade-ga. Kohver on täis igasuguseid asju, käeko-tist ei puudu iial nuga ega aiakäärid, mis aitavad meeldivad ja vajalikud vahendid endale ka tee äärest kaasa haarata. Vahel juhtub nii, et kohver ununeb kiiruga kinni panemata, siis leiab tulevane florist oma kohvri sisu keset Räpina aianduskooli park-lat laiali olevat. Parim viis stressi ja paanikat leevendada on koos sõpradega kõige selle üle naerda.

Ühel sessil sadas padu-vihma ja „floristipõld” sõna otseses mõttes ujus. Seal põllul ei olnud mingit vahet, sest vihm sadas paremalt vasakule ja vasakult paremale, ülevalt alla ja tundus, et alt üles ka. Meie lippasi-me seal vihma käes ja korjasime taimmaterjali kimbu või seade jaoks, kes seda enam mäletab.

Kunstiõpetaja Mari Eensaar andis hunni-ku võõrsõnu, mis vajasid kõigepealt en-dale selgeks tegemist, kui sa just polnud eelnevalt kunstiklassi või veel parem kunstikooli lõpetanud. Kromaatilised ja akromaatilised lahendused, valöörkontrast ja kulöörkontrast, kvaliteedi-, kvan-titeedi- ja komplimentaarkontrast. Elulill, värvusring ning ühe ja kahe punkti pers-pektiiv. Kokkuvõtvalt on meie tööd lille-seades ikka enamjaolt har-moonilise värvus-lahendusega.

Ühel õhtul teatas meie ainuke meeste-rahvas, et lähme Tartusse sööma. Kuna vahel oli painavalt raske Puuriida pubis einestada. Vastust teavad kõik – söök väga hea, aga teenidus jättis tihti soovida. Tartus käigust sündis idee minna kursuse-ga teatrisse. Oleme siiralt tänulikud meie juhtõpetaja Pillele ja kõigile teistele, tänu kellele see teoks sai. Rõõm oli meie-poolne, et ühines ka õpetaja Leili. Olime nagu päris lapsed õpetajaga teatris.

Ja miks ühiselamus on hea?

Seal saab võõraste inimestega rääkida ja ooperit kuulata. Viimastel sessidel oli dilemma, kas õppida või elada seltsielu. Tegime nii üht kui ka teist. Kuna meie kursusel on üks meesterahvas, siis eredamad hetked on kindlasti temaga seotud.

Lõpetuseks, kui meil õnnestub sellest kõigest au ja eluga välja tulla. Siis kindlasti mõtleme enne, kui elumuutvaid otsuseid tegema hakkame. Enne motivatsioonikirja saat-mist järgmisesse õppeasutusse uurime palju põhjaliku-malt õppekava ja iseseisvate tööde mahtu. Elagu elukes-tev õpe!

Ja miks siin ei ole 36 lõpetajat?

Mingil hetkel lihtsalt sõidab elu sinust üle, vahel nagu teerull, ja kaks korda. Oled sunnitud valikuid tegema, sest kool võtab sinu elust ja ajast ikka suure tüki. Sa pead õppima ratsionaalselt oma aega kasutama ja jaga-ma seda pere, kooli ja töö vahel. Mõnel õnnestub see paremini, mõnel mitte nii hästi.

Aitäh kõigile õpetajatele, kes panustasid meie haridus-tee täiustamisele, me tegelikult ju teame, et andsite endast parima. Ausõna – meie ka.

Vanemuse teatri ühiskülustus

Kuna Räpina asub Tallinnast ikka väga kaugel, siis üks meist mõlgutas peale pikka sõitu peas mõtet: „Siin on vaid metsad ja põllud ning, siis on kool. No, kes tuli mõttele ehitada siia metsade ja põldude vahe-le?”

Vahel ei julgegi õpetaja Kaeli käest enam teist küsi-must küsida, sest oled juba teada saanud, et oled blond.

Kui vaja kindaid leida, siis leiab need Leili ruumist. Selle vähese hetke mõtled oma kõikide ajurakku-dega, et kus siin koolis leiliruum on.

Südaõine pärjategu

Tantsulembesed Nataliia ja Jekaterina

Täna saavad lisaks teistele lõpetajatele tunnistuse Räpina Aianduskooli maastikuehituse eriala õpilased **Jekaterina Gusseva** ja **Nataliia Magerramova**. Need tüdrukud on meile tuttavad eelkõige koolipidudelt, kus nad alati astusid üles huvitavate tantsunumbritega. Lisaks juhendasid tüdrukud terve õppeaasta jooksul tantsuringi ja üheskoos pakuti silmarõõmu kogu koolipererele. Saame tüdrukutega lähemalt tutvavaks.

Kust on pärit teie suurepärase tantsu- oskus?

Nataliia: Alustasin tantsimisega seitsmeaastaselt. Alguses tegelesin rohkem sportaeroobikaga, siis kaukaasia tantsudega. Mulle meeldib tantsida, sellepärast tahaksin ka edaspidi tegeleda süvendatult tantsimisega.

Jekaterina: Ma olen tantsinud lapseõlvest saadik, tänaseks on mul juhendada juba tantsuring. Tahaksin veel rohkem tantsimisele tähelepanu pöörata ja tegelen sellega ka edaspidi.

Kust tuli mõte asuda Räpina Aianduskooli õppima?

Nataliia: Minu sõbranna, kes varem õppis Räpina Aianduskoolis, soovitas siia tulla. Talle väga meeldis see kool ja õpetajad. Praegu töötab sõbranna Itaalias arhitektina.

Jekaterina: Sõprade soovitusel.

Rääkige endast lähemalt. Kus koolis te varem õppisite?

Nataliia: Ma elan Pihkvas ja käisin ka koolis seal. Mulle meeldib tantsida, eriti kaukaasia tantsu. Olen osalenud mitmesugustel tantsuõistlustel. Veel meeldib mulle joonistada. Minu pildid on olnud ka näitustel.

Jekaterina: Mulle meeldib väga tantsida ja ühtlasi lavastada tantsu. Samuti meeldib töötada väikeste lastega ja aidata kaasa nende isiksuse kujunemisele. Lisaks tegelen juba 15 aastat võimlemisega. Varem õppisin Ahtme Gümnaasiumis.

Kas õppisite integratsioonikursusel eesti keelt? Kas saite keele selgeks?

Nataliia: Jah, õppisin. Tulles siia kooli, ei osanud ma peale „Tere“ mitte midagi. Praegu saan ma küll kõigest aru, aga kardan eesti keeles rääkida. Mul on hirm, et mind ei mõisteta.

Jekaterina: Õppisin küll. Õpingute käigus on muutunud minu eesti keel

palju paremaks.

Kui raske on eesti keel?

Nataliia: Ma arvan, et ei ole väga raske. Grammatikat peab rohkem õppima, et suudaks õigesti rääkida.

Jekaterina: Väga raske.

Kuidas meeldib maastikuehituse eriala? Kas olete rahul senise valikuga?

Nataliia: Mulle meeldib maastikuehituse eriala. Mõnikord on raske, aga ma olen omandanud palju uusi oskusi. Saan öelda, et aianduskool vastas minu ootustele.

Jekaterina: Mulle meeldib maastikuehituse eriala. Varem ei teadnud ma sellest erialast midagi. Samuti ei olnud ma kuulnud aianduskoolist. Kuid nüüd olen oma valikuga väga rahul.

Kes on lemmikõpetaja aianduskoolis ja miks just tema?

Nataliia: Mul ei ole lemmikõpetajat, sest siin koolis on kõik head õpetajad. Vajadusel aitavad alati.

Jekaterina: Mulle meeldivad kõik õpetajad, kuid eelkõige erialaõpetajad.

Räägi oma kursusekaaslastest.

Jekaterina: Minu kursusekaaslased on väga ühtehoidvad. Olen neile ülimalt tänulik selle eest, et nad aitasid mind olukordades, kus oli raske lahendusi leida.

Kas te soovitate oma tuttavatel meie kooli õppima tulla? Miks?

Nataliia: Soovitan küll, sest siit koolist saab hea hariduse ja kõik pakutavad erialad on põnevad.

Jekaterina: Soovitan, sest see on hea kool.

Mis on plaanis peale aianduskooli lõpetamist?

Nataliia: Tahaksin minna edasi õppima kas Tartu või Tallinna ülikooli.

Jekaterina: Plaan on asuda erialasele tööle Šotimaale.

Miks ja kas on Jekaterina/Nataliia sinu parim sõber? Mida hindad sõpruse juures kõige enam?

Nataliia: Mulle meeldib suhelda Jekaterinaga. Ta on väga rõõmus, hea ja huvitav inimene. Sõpruse juures hindan kõige enam ausust, headust ja otsekohesust.

Jekaterina: Jah, me oleme Nataliiaga lähedased sõbrad, sest ta on hea inimene, minu hingesugulane. Ta mõistab mind sõnadeta. Sõpruses ma

Jekaterina ja Nataliia sügispeol

hindan kõige rohkem usaldust.

Kirjeldage end kolme sõnaga.

Nataliia: See on väga raske. Teised ehk oskavad paremini mind iseloomustada.

Jekaterina: Olen sõbralik, lõbus ja vahepeal natuke kuri.

Kolm parimat asja elus on...

Nataliia: Kõik peaks olema meie elus parim. Kõige tähtsam on see, et vanemad ja teised lähedased oleksid terved.

Jekaterina: Sõprus, armastus, õnn.

Kas Eestis on hea elada?

Nataliia: Eestis on hea elada ja ma tahaksin siia jääda.

Jekaterina: Eestis on hea elada, kuid plaanin siiski välismaale tööle minna.

Unistamine. Kus ja kes sa oled kahekümne aasta pärast?

Nataliia: Seda on raske ette kujutada. Ei tea.

Jekaterina: Kujutan ette, et tulevikus elan soojal maal ning mul on oma maastikuhaljastuse ettevõtte. Samuti unistan oma perest ja sellest, et saan panustada heategevusse.

Külli Nõmmistu, raamatukoguhoidja

Foto: T. Mastik

Kutsekoolide suvepäevad Võsul

Kutsekoolide suvepäevad toimusid sel aastal Võsul ja korraldajaks oli Rakvere Ametikool. Räpinat esindasid Karolin Lood, Riimo Rogenbaum, Ragne Nazimov, Häly Raidla, Kristin Runin, Alexandra Kibuvits, Tarvi Kriisk ja Helena Jõers ning juhendajateks olid Valdur Truija ja Martin Kivirand. Suvepäevade motoks oli „Sõprus on mängus“. Seekord ei olnud võistkonnad moodustunud oma koolidest, vaid saabudes anti kõigile eri värvi käepaelad ja nende põhjal segavõistkonnad tekkisidki. Samas oli see hea, sai uute inimestega suheldud, koostööd ja meeskonnatööd harjutatud.

Esimese päeva esimeseks ülesandeks oli teha paariminutilise škets. Märksõnad anti ette ja see oli suurepärase võimaluse oma võistkonnaliikmetega tutvumiseks saada. Šketsid olid loomingu- ja naljakad ja esitasid väljakutseid. Hiljem toimus veel erinevaid ringmänge, mis samuti aitasid sõbrunemisele kaasa. Kultuuriprogramm nägi ette diskot, kuid kuna looduskaunis kohas Võsul on ka rand, siis enamik suvepäevalisi kogunes sinna õhtut veetma.

Järgmine päev koosnes kaardi järgi orienteerumisest. Igas punktis oli ülesanne ja nende läbimise tõestuseks tuli teha ka grupipilt. See võttis üsna palju aega ja pool päeva möödus märkamatult. Pärast seda mängisime kiiksuga jalgpalli, kus inimesed seoti paaris omavahel kokku. Mõned olid ka kolme-kaupa. Edasi suundusime randa, kus oli

vaja mööda lauajuppe mereni minna, ilma et liiva puudutaks, ja lusikaga/nartsuga/topsiga merevett majoneesi-ämbrisse vedada, eesmärgil ämber võimalikult kiiresti täis saada. Lisaks toimusid individuaalsed võistlused kätekõverdustes, korvpallivisetes ja jalgpallis. Ülesanded olid põnevad ja ootamatud, kuid korraldusliku poole pealt natuke segased. Palju oli ootamist, kava ei olnud eriti tihe ning segadusi meeskondadega ja ülesannetega omajagu.

Õhtul esines ansambel Naksitrallid, mille koosseisu kuulus kolm 5.–7. klassi õpilast, kes tegid eesti lugudest cover'eid, rokkmuusika stiilis. Seejärel algas disko, kuid taas suunduti randa. Olime oma kooliga (pluss üks JKHK õpilane) ja laulsime Valduri karmoška ja Tallinna Ehituskooli õpetaja kitarri saatel eesti rahvuslike laule. Meiega liitus ka huvijuht Tallinna Tööstushariduskeskusest, kes oli väga energiline, aktiivne ja meelelt hea lauluhäälega, olles seltskonna hing. See oli väga vahva, kõigil oli meeleolu ülev ja nii sai aega veetud varajaste hommikutundideni. Minnes puhkemajja tagasi, jätkus laul veel sealgi.

Viimasel päeval toimusid koolidevahelised võrkpallivõistlused, autasustamised ja tänamised. Kõik said puidust medali, millel kirjas: „Sõprus on mängus“ I KOHT, Kutsekoolide Suvepäevad 2018, Rakvere Ametikool. Üldiselt jäädi siiski rahule, kui välja arvata kava üle-

Võistlusväline meelelahutus

Sõprus on mängus – I koht!

sehitus ja söök. Alati on võimalus ise oma aeg meeldivaks muuta, tähtsad on sind ümbritsevad inimesed.

Ragne Nazimov, ME16-42-K

Fotod: V. Truija, R. Laes

Valdur, Kristin, Karolin, Ragne, Tarvi, Riimo ja Helena suvepäevade lõpetamisel

100 õunapuud Pärnumaale

Eelmisel kevadel kuulutas Maaleht välja põneva loosimise, kus ühel õnnelikul Maalehe tellijal oli võimalus õuna-aia omanikuks saada. Istikuid, mida aeda lubati istutada oli Eesti Vabariigi vanusele vastavalt 100. Maaleht kutsus appi Röpina Aianduskooli, kus aiandust õppivatel noortel ei tohiks õunapuude istutamine probleemi valmistada.

Õnnelikeks võitjateks osutus üks perekond, kes elab küll Tallinnas, kuid kellel Pärnumaal Häädemeelel on talukoht. Juba möödunud sügisel sõitsid aianduskooli esindajad taluga tutvuma. Räägiti omanikega nende soovidest ja nägemustest, võeti mullaproove ning arutati tulevikuplaane.

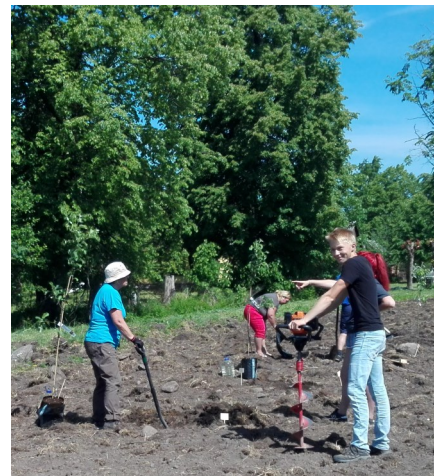
29. mail jõudiski kätte päev, mil teise ja kolmanda kursuse aednikud koos ühe esimese kursuse õpilasega Häädemeelel labidad maasse löid. Õunapuude istutamiseks täpseid istutusauku kohti aitas õpilastel välja mõõta aianduskooli maastikuehituse õpetaja Aivar Parksepp. Õpilaste töid ja tegemisi jälgisid õpetajad Sirje Tooding ja Liisi Kont. Matogard OÜ toetas projekti

rammusa kompostiga, mis andis stardi-paugu viljapuude soodsaks kasvami-seks.

Õpilased jaotasid tööülesanded ja õuna-aia rajamine sai alata. Kõrvetav päike ei morjendanud kedagi ja lõunapausiks oli peaaegu pool tööd tehtud. Tõsi, puid, mida mulda istutada tuli oli saja asemel 66, sest lisaks õunapuudele oli omanikel soov ka luuviljalisi ja pirn-puid istutada, kuid selle töö lubasid nad ära teha ise järgmisel kevadel.

Lõunaks sõitsime Häädemeele keskus-sesse, kus kohalikus trahteris kostitati meid maitsva lõunasöögiga. Õpetaja Aivar Parksepa õhutusel võttis bussijuht suuna ka mere äärde ja sellest väikesest kõrvalepõikest kujunes päeva meeleolukaim osa. Enamus tormas jalgupidi jahutavasse merevette, tehti pilte ja kilgati vett jalgadega laiali pritsides.

Töö aga ootas lõpetamist ja nii suunduti peatselt tagasi õuna-aeda. Veel paar tundi kaevamist ja puud saigi edukalt mulda istutatud. Tänu mullapuurile sai

Õuna-aia rajamine Häädemeelel

mõnigi istutusauk kergema vaevaga valmis tehtud.

Kojusõit aga kohe alata ei saanud, sest vahepeal oli katki läinud bussi taga-aken. Hakkaja peremees ja bussijuht leidsid kiiresti lahenduse, kuidas aknaava kinni katta ning lõpuks võis kolmetunnine kojusõit alata.

Soovime puudele mõnusat kasvamist ja omanikele kindlat kätt taimede hooldamisel!

Liisi Kont, kutseõpetaja

Eelmise aasta algusest on käimas projekt "Praktikasüsteemide arendamine", mille eesmärgiks on tõhustada tööandjate ja õppeasutuste koostööd. Projekti rahastavad Euroopa Sotsiaalfond ja Eesti riik. 27. aprillil toimus maastikuehituse eriala statsionaarse õppe õpilaste ja kutseõpetajate väljasõit Tartu praktikaettevõttesse.

Esimene kohtumine leidis aset Tähtveres, kus meid võttis vastu Martin Geimonen ettevõttest Eesti Murud OÜ. Esmalt tutvustati erinevaid muru tüüpseemnesegusid ja nende omadusi. Lisaks juhiti tähelepanu, millest lähtuda muruseemne valikul. Kohtumise teisel poolel liitus meiega Oliver Tampuu, kes juhib ettevõtet Estscape OÜ. Selle aasta kevadel ühinesid mõlemad ettevõtted. Ettevõtjad rääkisid ootustest praktikantidele, kõlama jäid märksõ-

Õppekäik Tartu praktikaettevõttesse

nad kohusetunne ja motivatsioon. Mõlemad ettevõtjad on varasemate praktikantidega rahule jäänud ja seoses hea tööga on neid ka tunnustatud.

Järgnevalt külastasime Tartu uusimat aianduskeskust Gardest. Meid võttis vastu Katrin Ruitlane-Rütle, kes on aianduskeskuse roheala juht. Esmalt tutvusime väliala kastmissüsteemiga ja seejärel aianduskeskuse erinevate osakondadega, kaubavalikuga, praktikavõimalustega.

Viimane külastus oli ettevõttesse VT Haljastus OÜ. Meie jaoks oli avatud üks eraaed, kus ettevõtte parasjagu aia hooldust ja veesilma puhastust tegi. Tarmo Loid andis ülevaate, kuidas näeb välja ühe aia terviklahendus ja kuidas seda hiljem hooldada. Tore, et ettevõttes VT Haljastus OÜ oli tööl meie kooli vilistlane!

Väljasõidu lõpuks oli kolm õpilast sõlminud praktikakokkuleppe ettevõttega – järelikult oli õppekäik täitnud oma eesmärgi. ☺

Kadi Koosapoeg, praktikakorraldaja

Foto: K. Sagim

Väljasõit oli mulle kui uuele õpetajale väga hea võimalus näha õpilasi ka väljaspool kooliseinu. Samuti oli oluline kuulda ettevõtjate ootusi õpilastele ja tutvuda tööpaikadega, kuhu nad praktikatele suunduvad. Kõik kohtumised olid asjalikud ja informatiivsed. Päev oli planeeritud huvitava ja mitmekülgseks. Tänu korraldamast ja läbiviimast!

Tiina Länkur, kutseõpetaja

Praktikaettevõtte ekskursioon Tartus oli väga huvitav. Mulle meeldis, et külastasime uhiuut Gardesti aianduskeskust. Õpetlik oli muruseemne pakendamise kohta info lugemine ettevõttes Eesti Murud. Hoopis uue kogemuse saime viimase külastusega, kui VT Haljastuses õnnestus uudistama minna eraaeda, kus puhastati parasjagu veesilma. Minu arvates võiks selliseid ettevõtte tutvustavaid päevi rohkem olla, et paremini praktikakohtadest infot saada.

Kersti Sagim, ME16-42-K

Ekskursioon iluaedadesse

Väikeaia kujundamise tundide raames külastasime silmapaistvaid eraaedu.

Ekskursioonipäev algas suurejoonelise aia külastusega, mille on rajanud aianduskooli kogenuim õpetaja – Reet Palusalu. Kungla talu aed Nulga külas on rajatud 2004. aastal ja asub 1,5 ha suurusel alal, kus on ligi 2500 eri taksonit taimi ning suurema osa võtavad enda alla püsikud. Aeda astusime sametisel muruvaibal kõndides ja lillearoomi pilves peatudes. Lummavaid vaateid jäädvustades kuulasime lugusid aia rajamisest ja selle hooldamisest ning lasime ka maitsemeeled valla rabarberikooki mekkides. Saime kinnitust, et ainult oskusliku planeerimise ja järjepi-

deva töö tulemusel on võimalik saavutada midagi nii imetlusväärset nagu seda on Kungla. Suur au ja kiitus Palusalude perele, et selline aed aastaring-selt ilus hoida.

Järgmisena külastasime Liane Mäesalu Liblikaaeda, mis kutsub juba külastama omapärase nime tõttu. Aias ongi valitud taimed, mis meelitavad enda juurde just liblikaid. Eestis pidavat elama 130 liiki liblikaid ja aias võib lendamas näha lausa 70 liiki. Kõige parem aeg liblikavaatluseks on perenaise sõnul august ja september, siis on näha kõige kirevamaid tiivulisi ning nende lennukiirused on aeglasemad, et jõuab mõne ka kaadrisse jäädvustada.

Edasi suundusime aastal 2017 presidendi poolt auhinnatud Uibu talu aeda, mis paistis silma oskusliku taimevalikuga. Eriti meeldis taimede kõrguste ja värvide kompositsioonid, silma jäi ka peenra ja muruala eraldamine õunapuuokste ja killustikuäärisega. Igati auhinnavääriline aed.

Täname kõiki, kes meid oma aeda lasid kuival ajal muru tallama, ja suured tänud õpetaja Tiina Länkurile, kes õppepäeva korraldas ja erialast silmaringi avardada aitas. Ilusat suve ja päikest igasse päeva!

Kersti Sagim, ME16-42-K

Fotod: K. Sagim, I. Tammeaid

Imeline vaade Palusalu aias

Liblikaaias tiivulisi otsimas

Uibu talu pojengide ja okaspuude peenar, silmapaistva peenraäärisega

Keskkonnapäev aianduskoolis

7. juunil toimus Räpina Aianduskoolis järjekordne keskkonnapäev.

Päeva alguses tutvustas Peedu Kaare tehnikaringis valminud masinat Upcycle, kus kondimootori abil on võimalik toota elektrit. Masin on hea näide taaskasutamise võimalustest. Seejärel saime kuulata meie õpetaja Tairi Alberti huvitavat loengut teemal „Putukate imeline maailm“. Edasi jätkus päev meeskonnavõistlusega, mis koosnes järgmistest ülesannetest: eri-

Metsanduslase ülesande lahendamine

neva taimematerjali tundmine, metsanduslase ülesanne, liblikate elutsükkel, loodushelide kuulamine, loodusriistsõna lahendamine. Ülesanded koostasid ja maastikumängu korraldasid keskkonnakaitse eriala õpetajad Tarmo Evestus, Arvi Lepisk, Tiiu Ruuspõld, Örne Rämmann.

Punkte kokku lugedes saime sellise järjestuse:

I koht Mariana Žurauskaite (Räpina AK), Liana Makaryan, Veronika Losseva (Ida-Viru KHK) – 43,5 punkti.

II koht Jelena Ustinskaja, Kristiina Keiv (Räpina AK), Anastasia Volkova, Lidia Konovalova (Ida-Viru KHK) – 38 punkti.

III koht Kristin Taal, Kärt Kamja (Räpina AK), Karina Treebe, Nastja Loginova (Ida-Viru KHK) – 30,5 punkti.

IV koht Mikitamäe kooli võistkond – 30 punkti.

V koht Ruusa kooli võistkond – 28 punkti.

Suur tänu kõikidele võistlejatele, külalistele ning õpetajatele, kes aitasid keskkonnapäeva korraldada ja läbi viia.

Örne Rämmann, kutseõpetaja

Foto: M. Kruusamäe

Tehnikaringis valmis jõumasin

Keskkonnapäeval, 07. juunil kirjeldas õpetaja Peedu Kaare Räpina Aianduskooli tehnikaringi saavutusi.

Jõumasina katsetamine

Aianduskooli põhitegevustest lähtudes valiti ringi esimeseks teemaks taimede niisutuse automatiseerimine. Mõeldi välja ning koostati programmeeritav ja mullaniiskust arvestav potitaimede kastmisseade. Tehnikaringi järgmiseks teemaks valiti energieetika. Valmistati tuulegeneraatori pisike mudel.

Keskkonnapäeva külalistele esitleti „jõumasinat“, millel saab treenida käe- ja seljalihaseid ning samal ajal laadida ka autoakut. Masin sobib suvilasse või puhkenurka, kus puudub elekter. Selle valmistamise läbi said „uue elu“ mitmed vanad materjalid: jalgratta raam ja ratas, hobu-looreha iste, kombaini kiilrihm, traktori generaator ja mõõduriistad ning autoaku.

Elektritootmist said proovida agaramad keskkonnapäeva külalisedki.

Peedu Kaare, tehnikaringi juhendaja

Foto: M. Kruusamäe

Loodusfestival Tartus

Mõnus ilm, loodust armastavad inimesed ja toredad töötoad – need on vaid mõned märksõnad loodusfestivali avaüritusest Tartus (13. juunil). Päevase õppe esimese kursuse keskkonnakaitse õpilased käisid koos Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse noortega seal töötube läbi viimas. Muidugi vaadati ka ise ringi ja läbi sai proovitud teiste koolide töötube. Igati vahva päev!

Räpina Aianduskooli poolt oli välja pandud metsataimede, mürktaimede ja ravimtaimeteede töötoad. Nii sai ka ise taimenimesid korratud, meelde tuletatud vanu ja õpitud uusi liike, eriti puid. Üldiselt tunti taimmaterjali hästi. Kõige rohkem valmistas raskusi puutüvede tuvastamine, mis on ka mu enda nõrk külg. Samuti meeldis küllastajatele proovida taimeteesid ning arvata, mis teega tegu on. Enamus ajasid segamini omavahel põdrakanepi- ja raudrohu-tee. Inimestele meeldis ennast proovile panna ka mürktaimede tundmise osas. Tavalisemaid taimi nagu maikel-luke ja ülane tundsid ära peaaegu kõik töötoa küllastajad. Leselehte ja harilikku maavitsa teadsid vaid vähesed.

Mariana Žurauskaite, KK17-52-K

Foto: K. Keiv

Töötuba loodusfestivalil

Keskonnaekspertid külas

13. juunil külastasid projekti „Praktikasüsteemide arendamine“ raames Aianduskooli kaks keskkonnaeksperti – Elar Põldvere firmast Alkranel ja Enn Kulp firmast Hydroseal. Päev algas loengutega, kus Elar Põldvere tutvustas innovatiivseid lahendusi kalapääsude rajamisel ja tutvustas ühe Põlvamaa valupunkti Saesaare paisu säilimise võimalusi. Enn Kulp keskendus oma loengus juba elluviidud projektidele ja näitas positiivseid lahendusi paisutatud jõgede ökoloogilise seisundi parandamisel.

Peale loenguid toimus ka kahe suurema objekti külastus. Esmalt tutvuti Eesti ühe kalleima projektiga, mille käigus parandati Leevi jõe kalastiku seisundit Vastse-Kuustes. Projekti raames korrastati kaks paisjärve, ehitati kaks looduslikku kalapääsu ning lisaks korrastati kanal. Kõik huvilised võivad selle projekti tulemusi imetleda Põlva – Tartu maantee äärest, kuid selle toimemehhanisme teavad nüüd ka keskkonnaeriala õpilased. Teise objektina peatuti Saesaare paisul ja arutleti selle

likvideerimise ja kalapääsu rajamise võimaluste üle. Meeldiv oli näha õpilasi aktiivselt kaasa mõtlemas ja arutamas keskkonnaprobleemide üle. Sellised kohtumised on kasulikud nii õpetajatele kui ka iseäranis õpilastele. Lisaks headele kontaktidele saab arutada ja sõna sekka öelda keskkonnavalupunktide lahenduste otsimisele meie maakonnas.

Tarmo Evestus, kutseõpetaja

Lillefestival 2018

Sellel aastal toimus Tallinna Lillefestival juba kümnendat korda. Tänavusteks teemadeks olid "Õnnesoov lillede keeles" ja "Ajaloo peegeldus aias". Läksime rajama Rápina Aianduskoolis konkursi võitnud maastikuehituse eriala õpilase Riimo Rogenbaumi tööd. Tallinnasse sõitsid õpetaja Marko Laanes ja Jaanika Märdimäe koos maastikuehituse ning samal ajal meie koolis praktikal olnud Saksamaa aianduskooli õpilastega.

Alustasime oma päeva kell üheksa hommikul. Ilma pikema jututa hakkasime Markoga plaani maha märkima. Peagi jõudsid kohale õpilased, kes hakkasid usinasti pinnast läbi kaevama. Seejärel paigaldasid poisid veesilma ja peegliraami. Päeva jooksul jõudsid koolibussiga kohale ka taimed. Eelnevalt olin taimed kenasti kastidesse selekteeritud, põhjusel, et ühesugused taimeliigid, kuid erinevad sordid segamini ei läheks. Kui taimed Tallinna jõudsid, olid need aga totaalselt sassis. Selgus, et kastidega koos taimed bussi ei mahtunud ja taimed tõsteti kastidest välja. Bussijuht Toomase kommentaar: "Tahtsime parimat, aga kukkus välja nagu alati." ☺ Seega hakkasin neid uuesti selekteerima.

Sellel aastal oli suur rõhk taimedel, mille valimisega tegelesime väga hoolikalt. Taimede valimise, sobitamise ning leidmisega nägid vaeva ja tegid suure töö õpetajad Reet Palusalu, Tiina Länkur ja õpilane Riimo Rogenbaum. Aitäh teile! Osa taimi saime aianduskoolist, lisaks Reet Palusalu aiast ning ülejäänud ettevõtetest OÜ Aiasõber ja Larosa OÜ. Need taimed, mis olid koolis olemas, said Reet Palusalu juhenda-

Maastikuehitajad tehtud töö taustal

misel kevadel ümberistutatud potti. Siinkohal on oluline märkida, et taimed olid oma kasvult väikesed ning vaja oli väga häid teadmisi taimeliikide ja nende sortide tundmisel. Taas kord tänu õpetaja Reedale!

Kui suur osa taimi tuvastatud, jäid lõpuks murule erinevad floksisordid. Kaks sorti suutsin kenasti tuvastada, aga ülejäänud kahe osas jäin hätta. Helistasin Reet Palusalule. Algse plaani kohaselt proovisime Skype'i teel ühendust saada, kuid see ei õnnestunud. Lõpuks tuvastas Reet floksi sorte Facebooki kaamera kaudu. ☺ Taimed veel ei õitsenud ning määrata sai vaid lehtede järgi. Loodame, et õiged taimesordid said istutatud õigetesse kohtadesse.

Esimeseks päevaks olid meil taimed kasvukohale paigutatud, kuid mitte mulda istutatud. Mõned puuduolevad taimed saabusid veel järgmisel päeval. Õhtupoole võtsin Reedaga uuesti Facebooki teel ühendust, näidates talle, kuidas me taimed paigutasime ja milline on hetkeseis. See oli lahe kogemus, kuidas vanem kolleeg noort kolleegi Facebooki kaudu juhendas. ☺ Nutikas

Töö autor Riimo Rogenbaum

looduslähedane elu.

Teisel päeval alustasime taimede istutamise. Rangelt oli keelatud taimi ja taime juuri lõhkuda. Puiduosa aastarvudega postid olid teiseks päevaks samuti valmis.

Tundus, et kõigil oli oma tööülesanne teada. Koostöö sujus nii õpetaja Marko kui ka õpilastega. Õpilased olid motiveeritud ja tegid kõike kaasa. Tore meeskond ja lõpptulemus oli samuti ilus. Parimat tulemust näeb muidugi alles suve teisel poolel kui kõik kenasti õitseb.

Jaanika Märdimäe, kutseõpetaja

Koostööpartner Barcelonast

Escola d'Art Floral de Catalunya Barcelonas saab olema meie uus koostööpartner õpilasvahetuse osas. Käisime projektijuht Janelyga lähemalt kooliga tutvumas.

Tegemist on Hispaania ainukese õppekavaga floristikakooliga, mis on lisaks ka veel tasuline. Selle tõttu on õpilaste tase väga hea, sest kes ikka on nõus maksma hariduse eest, kui teda lõpptulemus ei huvita. Seega õpetaja ülesanne pole mitte huvi tekitamine õpitava vastu, vaid oma teadmiste edasiandmine nõudlikule auditooriumile. Õppetöö koos praktikatega kestab kaks aastat ja tulemus on palju kõrgem kui meil kolme aastaga.

Kool asub maalilisel mäenõlval, kunagises linnalähedases villas ja pole kuigi suur. Mõned klassiruumid ja ühiskasutatav söögituba. Maja ees laiuvad kohalike elanike aiamaad, selle platsi loodavad nad varsti endale saada ja siis oleks ka meie maastikuehitajatel sinna asja. Maja taga aga on metsik võsa, kus planeeritakse kasvatada taimi floristide tarbeks. Seega oleks tulevikus praktika-koht ka aednikele.

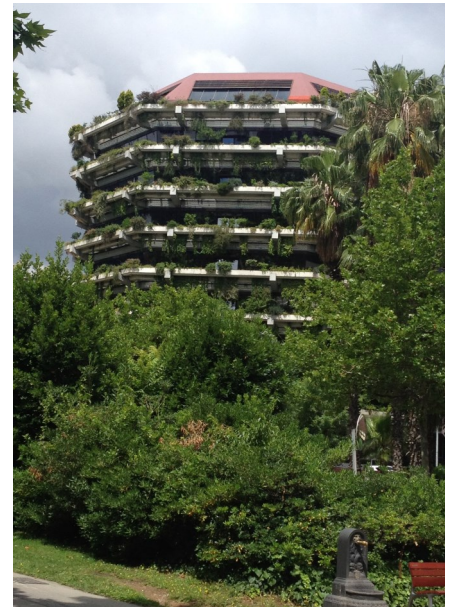
Lillede kinkimise komme pole Hispa-

Koolimaja ees

nias levinud, nagunii õitseb kõik pea aastaringi. Linnas käies lillepoode ei kohtagi, peab teadma kuhu minna. Kohtasime niimoodi ka Eestis võistelnud Peret, käisime tema praktikakohas ja tema isa lillekaupluses.

Barcelona ise on ka muidugi vaatamist väärt linn, arhitektuuripärle leiab gootikast alates kuni kaasajani välja ja

Välialjastus terrassidel

Gaudi loomingut ei pea ka lausa otsima. Nii et väga heade õpitulemustega floristiõpilasi ootab ees põnev välispraktika.

Õpingute maksumus Barcelonas:

1. kursus: 4312 €
2. kursus: 4312 €

Indrek Kaeli, kutseõpetaja

Gaudi looming

Lillepood

Majorelle aed – paradiisiaed Maroko kuumuses

Majorelle aed paikneb Marokos Marrakechi linnas. Marrakech on müstiline ja eksootiline puhkusesihtkoht, mille südameks on legendaarne Muinasjutu-vestjate väljak ehk Jemaa el-Fna. Väljakul ja turul keeb elu varavalgest hilisõhtuni – võib näha akrobaate, maotaltsutajaid, ennustajaid, jutuvestjaid, tantsijaid, trummareid, vee- ja puuviljamüüjaid ning söögipakkujaid. Marrakech on ajalooliselt üks tähtsamaid Maroko linna. Linn asutati 1062. Vanalinn, mis on senini hästi säilinud, on ehitatud punasest liivakivist. 16. sajandil sai ta Maroko kuningriigi pealinnaks ja oli seda kuni 1912. aastani. Marrakechis asub ka Maroko suurim traditsiooniline turg ehk *souk*.

Marrakechi vanalinna ja turu järel on kolmandaks vaatamisväärsuseks Majorelle aed, mida turistid teavad kui paradiisiaeda. Uues linnajaos ehk Ville Nouvelles asuva aia rajas 1920. aastate algul prantsuse kunstnik Jacques Majorelle (1886–1962). Kahe maailmasõja vahel loeti seda üheks maailma parimaks botaaniliseks kollektsiooniks. Kuna Jacques oli ka suur hobiaednik, siis enamiku istutusalaadest planeeris ta ise ja soetas ka kogu vajaliku taimmaterjali. Majorelle tõi taimi kaasa loomekspeditsioonidelt, tellis neid üle maailma hobiaednikest sõpradelt ja võis lõpuks uhkusega öelda, et tal on aias taimi viielt kontinendilt. Kunstnik ise on öelnud, et see aed on suurim lõuend, millele ta on julgenud oma käed külge panna ja mille kompositsiooni on tal olnud au orkestreerida. Aia salapärasest valguse ja varjude mängus sündis ka kunstniku tunnusvärvi saanud jõuline koobaltsinine –

Majorelle'i sinine, mis leidis ühtviisi intensiivset rakendust nii tema maalides kui ka aias. Esmakordselt kasutas kunstnik oma kuulsat koobaltsinist 1937. aastal, värvides sellega üle vastvalminud stuudiohoone välisseinad. Hiljem lisandus objekte veelgi, seltsiks laene berberite värvipaletist: punase savi, päikeseloojangu oranži, ookri ja erkkollase näol.

1931. a ehtas prantsuse arhitekt Paul Sinoir krundile kubistlikus stiilis stuudio. Rahvale vaatamiseks avati aed 1947. Peale Majorelle surma 1962. a sattus aed unustusse ja unarusse.

1980. a erastasid aia prantsuse moekunstnikest vabaabielupaar Pierre Berge ja Yves Saint Laurent, kes mõlemad on nüüd sinna ka maetud. 1998. aastal kutsusid Pierre ja Yves aia taastamistöödele appi Maroko kuulsaima aiaarhitekti Abderrazzak Benchaâbane. See mees on elav legend, Maroko aiakultuuri edendaja, õppejõud, kirjanik, fotograaf, Maroko esimese professionaalse aiaajakirja Jardin du Maroc ja aiakultuurifestivali Jardin'Art asutaja. Ta suurendas aia liigirikkust 120 liigilt 325-le, määratles ja katalogiseeris kõik taimed. Aeda rajati automaatne kastmissüsteem ja palgati 20 aednikku. Aia uuendamine kestis kümme aastat. Aed on kujundatud islami aia põhimõttel, millel on oma kohustuslikud elemendid:

Neljaosaline kujundus, mis tuleneb religioossetest ettekujutustest ja vajadusest aeda niisutada. Neljaosaline kujundus saavutatakse kahe kanali abil, mis koonduvad aia keskel asuvasse kesksesse purskkaevu.

Vesi, mis on islami aia keskne element, omab nii füüsilist kui ka vaimset tähendust, sest islami tsivilisatsioon paikneb piirkondades, kus on karm kliima ja vesi toob elu kõrbe karmi olustikku.

Taimed pakuvad varju, jahedust, rohelust, toitu ja silmailu. Peamised taimed datlipalmi ja granaatõunapuu kõrval on plataan, pappel, jalakas, vaher, paju ja mürt.

Paviljonid, mis on sageli ehitatud üle kanalite.

Müürid, mis eraldavad õrna elavat loodust karmist kõrbest.

Praeguseks on aed Maroko Kuningriigi omanduses ja tegutseb kui Berberi muuseum. Ehted, tarbe- ja iluasjad, relvad ning kangakudumise, naha-, puidu- ja metallikunsti esindavad eksponaadid (600 ühiku ringis) pärinevad kõik Saint-Laurenti ja Pierre Bergé erakogust ja annavad mõjusa pildi berberite kultuurist. Rikkalik taimestik pakub suurepäraselt varju lindudele ja liblikatele. See aed on kuulnud oma kaktusekollektsiooni, purskkaevude ja seal elutsevate enam kui 15 endeemisest liigist lindude poolest.

Aed üllatab pea iga nurga tagant avanevate uute vaadete ja värvipalettidega. Tundub nagu eksleksin kolmemõõtmelises maal. Päriselt eksida ei ole siiski võimalik, sest igas kohas paiknevad viidad ja abiks on ka aiavärvast saadud kaart. Kahjuks jäi aega väheks ja kindlasti kuluks aiaga tutvumiseks ning selle nautimiseks pea terve päev...

Toivo Niiberger, kutseõpetaja

Kubistlikus stiilis stuudio

Kaktused igas mõõdus

Kui aednikud istutavad surnud puid

2017. aasta oktoobri lõpul potsatas minu postkasti kiri Räpina Aianduskooli projektjuhilt, kes teatas, et minu avaldus välispraktikale minekuks on saanud positiivse otsuse. Sihtkohaks minu valitud kolme sihtriigi vahel sai Inglismaal Wighti saarel olev Osborne House. Uudis oli vahva ja minu pere eevil – lastelgi on juba ülikoolid lõpetatud, nüüd ema läheb õpilasena välismaale praktikale. Kiiresti hakkasin oma tegevusi kevadeks ümber korraldama, sest mõnedki plaanid olid ammugi paigas. Ja kui plaan on tehtud, tuleb täpselt samaks ajaks veel midagi ette (kolm nädalat Inglismaal näiteks) ja kõik tuleb ümber teha.

Nii või teisiti, pärast mitme kuu vältel toimunud kirj vahetust projektijuhil ja vastuvõtva poolega, info kogumist ja ettevalmistust, olin valmis minema. Sedakorda saadeti Osborne House'i kaks õppijat, minuga koos Krissandra Rebaste päevasest õppes. Lennupiletid olid meile broneeritud, samuti majutus Inglismaal, kogu muu reisirakendusega pidime ise hakkama saama. Reisi marsruut kujunes selline: Tallinn – Helsinki – Heathrow – Woking – Southampton – West Cowes. Olnuks ka lühemaid ja mugavamaid ühendusi, aga seekord sedapidi. Kõik ühendused ühelt transpordiliigilt teisele toimusid sujuvalt ja jõudsimme saarele kiiremini kui Osborne House'i ülemaednik meid oodatagi oskas. Ta tuli meile autoga sadamasse vastu, näitas meile kätte, kuhu esmaspäeva hommikul tööpäevaks kohale ilmuda, viis meid meie järgmise kolme nädala koju, ja tõi isegi natuke toidukraami kaasa, juhuks kui peaksime reisiväsimusest nii oimetud olema (tõusime ju Eesti aja järgi enne nelja hommikul), et samal õhtul poodi ei jõua.

Kuna jõudsimme kohale laupäeval, siis jäi pühapäev toimumiseks, kohanemiseks, enda sisse seadmiseks ja ümbrusega tutvumiseks. Mina kasutasin kaunist, pea suvesooja päeva Osborne House'i-ga tutvumiseks, et saada aimu (lisaks varem loetule), mis ümbruses minu praktikaaeg möödub. Osborne House on kunagine kuninganna Victoria residents, kuhu ta mitu korda aastas väsitava Londoni sagina eest perega sõitis, kus prints Albert lastele aiapidamist ja ettevõtluse aluseid õpetas,

Ülemine terrass

Ülemine terrass pärast sibullillede eemaldamist

Victoria maalis ja nautis merevaateid, jalutas ja tegi ikka riigijuhtimise tööd ka. Selles majas ta 1901. aastal suri.

Osborne House on itaalia stiilis villa, Eestis kutsutaks seda vähemalt lossiks, sest hoonesse on mahtunud ju umbes kakssada tuba. Maja taga, vaatega merele on kaunid terrassid, nn ülemine ja alumine terrass. Hoonet ümbritseb kaunis pargiala, kus meie saabumise ajal hakkasid õitsemist lõpetama kameeliad ja alustama rodod. Sadakonna meetri kaugusel majast on müüriaga ümbritsetud aed (*walled garden*), milles tänu kõrgele müürile valitseb omaette mikrokliima. Maja juurde kuulub veel palju hektareid maad ja metsa, jalutusrajad ja isegi oma väike rannariba. Valdustes on ka golfiväljak, kuid seda haldab eraldi ettevõtte. Osborne House on küllastajatele aasta ringi avatud – nii maja, terrassid, müüriaed kui ka prints Alberti algatusel ehitatud šveitsi stiilis majake (*Swiss Cottage*) koos aiaga. Osa sellest alast hooldavad aednikud koos hulga vabatahtlikega, osa jaoks võetakse allhanget, nt suurte puude ja metsaalade hooldus, suurte alade niitmine jms.

Kuna Osborne House'i aednikud on Rápina kooliga juba aastaid koostööd teinud, siis oli neil ette valmistatud kava kogu praktikaperioodiks, mille käigus taheti näidata nii erinevate aednike tööd nende kitsamates vastutusalades kui kogu terviku toimimist. Saime töötada koos kõigi aednikega, korduvaid tegevusi oli vähe ja iga päev erinev teisest. Mida siis teha tuli? Kasvuhoone ja väljapanekute jaoks taimi ümber või pottidesse istutada, pojengide toestamiseks tugikeppe teha ja neid paika panna, ronitaimede jaoks kahe meetri pikkustest sarapuuritvadest „vigvameid“ ehitada, lillepeenraid korradada (sibulilillede väljakaevamisest

Vigvamid ronitaimedele

rohimiseni), oksi purustada, põõsaid lõigata, muru niita (niiduki ja traktoriga), lehepuhuri ja -imuriga teid puhastada, pikavarreliste murukääridega muruservi lõigata, kasvuhooneid koristada ja rohida, lilleseadete jaoks õisi ja n-õ täiterohelist koguda. Lisaks tehti poolepäevane väljasõit tutvumaks Ventnori botaanikaia ja Carisbrooke'i lossis oleva aiaga, mida hooldab üks Osborne'i aednikest. Meil lubati osaleda ka giidituuridel, mida müüriaia ja terrasside tutvustamiseks teevad aias töötavad ja kohapeal välja õpetatud vabatahtlikud. Kuna mul on giiditöö kogemus olemas nii giidi kui ka giiditöö õpetajana, siis õnnestus mul anda tegijatele tagasisidet, mis tänuga vastu võeti.

Mida meie töökavas polnud ja mille eest meid ettevaatavalt ei hoiatud, oli suhtlemine küllastajatega. Kujutage ette esimest tööpäeva terrassidel, kui pead peenardelt äraõitsenud nartsisse välja kaevama ja püüad seda teha hoollega, allesjäävaid taimi muljumata ja mulda tee peale või murule ajamata, ning pidevalt tuleb keegi küllastaja küsima, et mis sorti on see punane tulp seal eemal peenras ja kas need roosade õitega taimed on ikka meespead. Kuna kõik aednikud, nii ka meie, kannavad vormisärki, millel English Heritage'i (Osborne House'i haldav organisatsioon) logo, siis oli ju loomulik pöörduda küsimustega lähima aedniku poole. Küsimine, oma muljete jagamine ja nähtu kiitmine on brittidest küllastajale väga omane. Ühest küljest on see tore, sest saad vahetut tagasisidet (näiteks, et kasvuhoone potistamise ruum on puhtaim selletaoline, mida ma näinud olen), teisest küljest segab see mõnevõrra tööd. Lisaks taimede kohta käivatele küsimustele peab aednik olema valmis sagedaseks teejuhatuseks ühte või teise kohta laial territooriumil, kui küllastaja end eksinuna tunneb.

Mida ma enda jaoks sellest praktikast õppisin? Teadvustasin, kui oluline on küllastajatele avatud alal teha igal hetkel sõna otseses mõttes puhast tööd, hoida oma tööriistad korras ja silma all, jälgida küllastajate ja teiste töötajate ohutust, et istutuste planeerimine peab tagama ala kauniduse ja vaadeldavuse ka siis, kui mõni liik on õitsemise lõpetanud. Et aedniku amet nõuab puhtust (nii töö kui töötaja korras välimuse mõttes), koostööd kolleegidega,

tööde planeerimist pikemaks ajaks ette, suhtlemist küllastajatega ehk verbaalset võimekust ja soovi inimesi abistada. Füüsilise poole pealt aga kiirust, jõudu ja vastupidavust, oskust käsitada väga erinevaid masinaid ja seadmeid. Suutlikkust töötada nii vihmas kui ka päikeses, Briti saarte ilma arvestades, sest alati pole võimalik kõiki sisetöid jätta vihmade päevade tarvis ja tuleb väljas olla igasuguse ilmaga. Meile püüti näidata: aednike koostööd vabatahtlikega, keda tuleb välja õpetada ja neile tööülesandeid anda; kuidas ühtede töö teeb võimalikuks teiste järgmised tegevused ehk tööprotsessi toimimine; et Osborne House tegeleb keskkonnahoiu ja loodusharidusega; et töötaja tervis on oluline ja seepärast saavad kõik tunnid ja minutid, mis mootorseadmetega töötatud (vibratsioon!) iga päev vastavasse isiklikku päevaraamatusse kirja.

Ahjaa, surnud puude istutamine. See on osa Kuninglike Parkide Gildi projekti „Battlefields to Butterflies“ (lahinguväljadelt liblikatele), mis meenutab 100 aasta möödumist esimese maailmasõja lõpust. Osborne House osaleb projektis ja kujundas selleks tarbeks osa müüriaast lahinguvälja meenutavaks nurgaks, kus mullast turritavad pommiaugud, natuke lääpas ristid ja taeva poole tõusevad surnud puutüved. Kohaliku kooli lapsed istutasid ja külvasid sinna lihtsaid lilli nagu moonid, rukkililled jt, mis tavaliselt esimesena kunagiste lahingute tallermaa vallutavad ja jälle elavaks ja kirevaks muudavad. Töö eest vastutava aedniku sõnul oli see tema elus esimene kord surnud puid istutada, aga tõese pildi saamiseks seda tuli teha.

Erika Jeret, AE17-42-M2

Lahinguväli

Üllatus tekstiilkäsitöö eriala lõputööde kaitsmisel

Aianduskooli tekstiilkäsitöö eriala lõputööde kaitsmine toimus sel aastal 26. juunil. Vapraid ja tublisid oma aja planeerimise meistreid jõudis seekord lõpusirgele 15. Lõputööde teemad olid väga erinevad. Toodetena esitleti nii vaipu, patju, kotte, mantleid kui ka näiteks linasest materjalist naiste aluspesu. Tähelepanu pälvis perfektselt heegeldatud iiri pitsi tehnikas boolero. Töö autorile tehti eksamikomisjoni poolt ettepanek Tallinnas näituse korraldamiseks, kui töid juba rohkem valmis on. Valminud oli kaks lastele suunatud tööd: aplikatsioonidega kaunistatud tütarlapse mantel ning kabelaadne põrandamäng kus nuppudeks kasutatakse krabisid. Meestele sobiks pakuda tatrakestadega täidetud jooga-patjasid, millel on hea lihaseid lõdvestada.

Eksami sooritajate jaoks saabus kõige ärevam hetk tulemuste teatavaks tegemise ajal. Kutsekoja esindaja Maret Lehis luges ette hinded. Õeldes lõpetuseks, et tekstiilkäsitöö selli 4. tase omistatakse neljateistkümnemele õpila-

sele! Aga eksami tegijaid oli ju viisteist? Kuulajad jõudsid juba paanikasse minna – kes ilma jäi?

Seejärel saabus suur üllatus – üks õpilastest saab 5. taseme kutsetunnistuse!

Komisjon leidis, et Ragne Lindström oli oma töös pitsitehnikad nii meisterlikult teostanud, et on pälvinud taotletavast kõrgema taseme. Ragne näitab oma töös "Erinevates tehnikates pitside valmistamine kodutekstiilidele" niplispitsi, fileepitsi ning heegelpitsi kasuta-

Tekstiilkäsitöö lõputööde valik

des neid telgedel kootud käterättide kaunistamiseks. Tööd juhendas Ulve Kangro.

Saal oli eksami ajal huvilisi täis - nii vilistlasi, esimese kursuse lõpetanuid, Olustveres sama eriala õpetajaid kui ka lihtsalt käsitöö huvilisi. Loodetavasti oli neil kõigil huvitav päev!

Karin Otsus, tekstiilkäsitöö eriala juhtõpetaja

Õppemajand sai kastmistorustiku paika

Mõned kuud tagasi tööle asudes kirjutasin koolilehes oma unistustest seoses õppemajandiga. Seal oli üsna esikohal unistus kastmissüsteemi ehitamisest tootmispõldudele. Hurraa, see unistus on tänaseks täitunud ja vesi voolab käsu peale praktikamaja juurest kuni aia tagumise otsani välja. Peatöövõtja oli õpetaja Tarmo Loid, kes tööde teostamise organiseeris, kaasates ehitusse ka õpilasi. Ehituse käigus said viimased väärt kogemusi, kuidas tehakse toruühendusi ja paigaldatakse trassi väljavõtteid. Suur tänu siinkohal Tarmole! Kastmisvee jõudmine teoorias mistahes aia ossa lihtsustab kindlasti kõigi avamaal toimetavate õpetajate ja muidugi õppemajandi aednike tööd. Nüüd on võimalus aias katsetada erinevaid kastmismeetodeid alates tilkkastmisest kuni minupoolest lauskastmiseni välja. Muidugi pole süsteem lõpuni valmis, vaja on paigaldada trassile veel korralikud maasised väljavõtted ja väetamiseks ka dosaator. Siis on võimalus proovida erinevate kastmissüsteemide efektiivsust ja turgutada taimi mineraalainetega. Nüüd võib julgemalt mõtle-

ma hakata mitmete uute kultuuride katsetamisele-kasvatamisele kartuseta, et need põua tõttu võiksid hävida. Vesi on elu alus ning tänavune kuiv ja kuum kevad andis sellele järjekordse kinnituse!

Urmas Roht, õppemajandi juhataja

Kastmissüsteemide väljavõtete rida

Aapo Pukk Räpinas

Räpina Loomemaja täiskasvanute kunstiringi juhendaja Jane Raua ettevõtmisel toimus maikuu lõpus koos kunstnik Aapo Pukiga Räpina Sillapää lossi parkis kahepäevane maalimise kursus. Õpetaja juhendamise all läbiti maalimise meetoodiline kursus. Alustasime värviõpetuse põhiteadmistest, kompositsioonist, pintslite käsitlemisest jne. Esimese maali tegime kõik koos ja etappide kaupa liikusime enam-vähem valmis pildini. Sama töö sai kõikidel osalistel täiesti erinev. Õpetaja juhendas väga hästi ja huvitavalt, oli sõbralik, arusaaja ning igati äge. Maalikursusel osalenute maalid olid loomemajas kõigile vaatamiseks.

Sirje Tooding, kursusel osalenu

Aapo Puki stiilinäide

“Kurgisõbrad” kokkuvõte

Juunis lõppes viies aianduskooli taimeprojekt “Kurgisõbrad”. Aeg on tagasi vaadata ning võtta projektis toimunu ja tulemused kokku.

Jaauanuaris teavitas Räpina Aianduskool üldsust peagi algavast taimeprojektist aianduskooli kodulehe, FB lehe ja haridusportaali Koolielu kaudu. Projekti tutvustati ka ETV telesaates „Terevisioon“.

Alates 15. jaanuari hommikust oli võimalik registreerida projektis osalejaks. Registreerimine lõppes juba 19. jaanuaril, mil täitus enam kui planeeritud 500 rühma. Kokku jõudis enne registreerimise sulgemist ankeedi täita 516 klassi-rühma 243 asutusest. Esindatud olid peaaegu kõik haridustasemed. Osales 239 lasteaia rühma, 158 algkooli, 93 põhikooli rühma. Lisaks osales projektis muid õpilaste gruppe: huvikoolid ja huviringid (loodusring, bioloogid, teadusring jms), noortekeskused, õpilasesindused. Kokku oli projektis osalejaid koos juhendajatega 9512.

Töökomplektid saatsime postiga teele 5. veebruaril. 14.–16. veebruaril oli meie sõpradel võimalik oma töökomplektile Rāpinasse ise järele tulla.

Ühise kurgikasvatuse katsega alustasime 19. veebruaril. Kiiremad külvasid seemned juba kohe stardipaki kättesaamise järel. Katse käigus uurisime ja võrdlesime hariliku kurgi ‘Dolomit’ ja mehhiko pisimeloni (mehhiko pisikurk) kasvu. Lisaks taimede seemnest kasvatamisele toimus projekti käigus mitmeid võistlusi ja konkursse, mille käigus õpiti projektitaimi lähemalt tundma.

Toimus ka juba traditsiooniks saanud e-viktoriin „Nädala küsimus“, kus projektis osalejatel tuli iga nädal vastata ühele temaatilisele küsimusele. Samuti oli võimalik kaasa lüüa loomingu- ja

Joonis 1. Sõnapilv osalejate tagasisidest ja kommentaaridest projekti kohta.

	harilik kurk 'Dolomit'			mehhiko pisikurk		
	max	min	keskmine	max	min	keskmine
Päevade arv külvist tärkamiseni	29	2	7	51	5	16
Päevade arv külvist esimese pärislehe ilmumiseni	35	5	15	57	10	25
Päevade arv külvist esimese õie ilmumiseni	72	18	42	73	27	60
Päevade arv külvist esimese vilja tekkimiseni	76	25	53	74	55	66
Päevade arv külvist esimese vilja valmimiseni	85	49	65	0	0	0
Katse pikkus (külvist andmete sisestamise päevani)	88	57	72	88	57	72
Õite arv taimel kokku katse lõpus	39	0	14	40	0	3
Valminud viljade arv kokku katse lõpus	35	0	5	0	0	0
Tärganud taimede arv (kolmest seemnest)	3	0	2,9	3	0	1,9

Tabel 1. Hariliku kurgi ‘Dolomit’ ja mehhiko pisimeloni (mehhiko pisikurk) kasvatamise käigus kogutud katseandmete võrdlus.

makrofoto konkursil ning projektipäeviku pidamise konkursil. Kokku esitati meile hindamiseks 180 juttu ja luuletust, 210 joonistust ja koomiksiti, 15 makrofotode komplekti ning 100 projektipäevikut. E-viktoriinis osales 310 gruppi. Katse andmed edastas meile 162 rühma.

Katse käigus saime teada järgmist:

- hariliku kurgi ‘Dolomit’ taimed kasvavad kiiremini kui mehhiko pisimeloni taimed,
- hariliku kurgi ‘Dolomit’ taimed on vastupidavamad kasvukoha tingimustele kui mehhiko pisikurgi taimed.

Hariliku kurgi ‘Dolomit’ õisi nägi katseandmete põhjal 124 rühma (77% andmete edastajatest) ja kokku nähti katseandmete edastamise aja lõpuks 1741 õit. Hariliku kurgi ‘Dolomit’ vilju sai maitsta katseandmete edastamise ajaks 93 rühma (57% vastanutest). Kõige rohkem kurgi vilju kogus Taebala Lasteaia Tõrukeste rühm, nemad olid katseandmete sisestamiseks kogunud ühelt kurgitaimelt 35 vilja. Kokku maitsti katse jooksul 560 hariliku kurgi ‘Dolomit’ vilja. Kokku nähti katse käigus 255 mehhiko pisimeloni õit. Kõige rohkem nägi mehhiko pisimeloni õisi C. R. Jakobsoni nim Torma Põhikooli Linnutaja lasteaia Nipitiride rühm (40 õit). Nemad on kindlasti väga õnnelikud, sest mehhiko pisimeloni õisi nägi vaid 24 rühma (15% vastanutest). Ametliku katse lõppedes keegi veel mehhiko pisikurgi vilju ei olnud maitsetanud. Paljud projektis osalejad kavatsetid taimi pärast projekti ametlikku lõpu taimi edasi kasvatada. Täna saame teada, et esimesed mehhiko pisimeloni viljad on ka ära maitsetud. Katseandmed võtab võrdlevalt kokku **Tabel 1.**

Projektis “Kurgisõbrad” osalejate tegevuste ja tulemustega saab lähemalt tutvuda projekti kodulehel: <http://projekt.aianduskool.ee/kurgisobrad/>

Täna kõiki projektis osalenuid ning aianduskooli töötajaid ja õpilasi, kes aitavad projekti ette valmistada ja läbi viia!

Suurima panuse projekti ettevalmistamisse ja läbiviimisesse andsid Anu Käär, Tairi Albert, Janely Org, Liisi Kont, Sirje Tooding, Aleksei Raud, Maarja Sõukand. Minu tänusõnad kuuluvad ka teistele projekti tegevuste toetajatele: Külli Nõmmistu, Anneli Hirmo, Elle Häidkind, Koidula Rauk, Liane Mäesalu, Kalle Toom. Minu eriline tänu kuulub aedniku eriala esimese kursuse õpilasele Priit Kaasikule kõikide õpilaste videode filmimise ja monteerimise eest ning kõigile aianduskooli õpilastele julguse eest osaleda õppefilmides ja abi eest töökomplektide pakendamisel.

Projekti läbiviimist toetasid Hasartmängumaksu Nõukogu ja Rāpina Aianduskool.

Katrin Uurman, haridustehnoloog

Kasva taimeke!

Kasva, kasva taimeke, kasva rõõmuks lapsele.

Kasva, kasva kurgike, kasva rõõmuks kõhule.

Kasva, kasva melon väike, siilikese silmis päike.

Kasva kiirelt suureks sa, meie meeli rõõmusta.

(luuletus igapäevaselt taimedele kasvatamise ergutamiseks)

Seljametsa lasteaia **Siilikeste rühma** lapsed ja õpetaja Kaire Holm.

Maaeluminister tunnustas parimaid maamajanduslike erialade lõpetajaid

Maaeluminister Tarmo Tamm tunnustas Maaeluministeeriumis toimunud vastuvõtul parimaid maamajanduslike kutseõppeasutuste, Eesti Maaülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli keemia ja biotehnoloogia instituudi põllu- ja maamajandusvaldkonna erialade lõpetajaid. Tänuüritus toimus sel aastal juba 20. korda.

„Kindlasti olete oma peas mõtisklenud, mis on edu valem. Mul ei ole seda teile küll valmis kujul kaasa anda, aga usun, et edu valemisse kuuluvad erialane haridus ja pidev enesetäiendamine,“ ütles maaeluminister Tarmo Tamm parimaid lõpetajaid õnnitledes. „Tundke huvi ümbritseva vastu, uurige,

katsetage ja leiutage. Ärge leppige keelustatud küsimuste puhul lihtsate vastustega ega aegunud lahendustega. Leidke uusi alternatiive ning pakkuge värskeid lahendusi. Mõelge suurelt ja tehke oma ideed teoks! Soovin teile palju kordaminekuid, läbimõeldud valikuid, ilusat suve ja loomulikult palju õnne, et olete nii edukalt lõpetanud.“

Ministri tänukirjad said teiste seas ka Räpina Aianduskooli tublid lõpetajad **Jaano Oras** ja **Häly Raidla**.

Angelika Lebedev,
Eesti Maaeluministeerium

Minister Tarmo Tamm ja Jaano Oras

Minister Tarmo Tamm ja Häly Raidla

Edu kutsevõistlustel

Maikuu kaheksateistkümnendal päeval taas võimaluse rõõmustada aianduskooli õpilaste edu üle kutsevõistlustel.

Türi lillelaada raames toimunud Noor Aednik 2018 kutsevõistlusel võtsid aianduskooli aedniku eriala õpilased Jaano Oras, Jegor Dejev ja Paula Lenk mõõtu konkurendiga Kopli Ametikoolist ning välisvõistlejatega Rumeeniast,

Serbiast, Ungarist ja Saksamaalt. Võistluse tulemused on meie jaoks vägagi rõõmustavad:

I koht Jaano Oras

II koht Paula Lenk

III koht Jegor Dejev

Lüüli Kiik, infospetsialist

Foto: kutseharidus.ee

Esikolmik – Paula, Jaano ja Jegor

Taitaja 2018

Markus Vainu osales 14.–17. mail Soomes Tampere toimunud kutsevõistlusel Taitaja 2018. Eestis Noorel Meistril parimaks maastikuehitajaks pärjatud Markus saavutas Soome kutsemeistri võistluse finaalis 2. koha, kusjuures vahe esimese kohaga oli vaid 0,1 punkti. Esimesele kohale tuli Soome Euroskilli võistleja Veiko Tahvanainen.

Õnnitlused, au ja kiitus aianduskooli tublidele õpilastele ning nende juhendajatele! Oleme teie üle uhked.

Lüüli Kiik, infospetsialist *Foto: M. Mänd*

Markus ja tema võistlustöö

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suured tänud kõigile, kes lehenumbri ilmumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid

kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Pargi tn 32, Räpina 64505

Toimetajad Külli Nõmmistu, Liisi Kont **Küljendaja** Valdur Truija

Juunikuu nali

Värsked vilistlased omavahel:

“Mis sulle aianduskooli lõpetamise puhul ka kingiti?”

“Näed seda Lexust seal, hõbedast värvi?”

“Näen – vingemasin!”

“Just sama värvi aiakäru...”